

УДК 656.07:656.2

**СУЧАСНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ
УПРАВЛІНСЬКОГО ПІДХОДУ ДЛЯ
ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ**

*Островерх Г.Є., аспірант,
Хоменко К.В., студент (УкрДУЗТ)*

Залізнична галузь в останні роки на тлі реформаційних змін втратила конкурентні позиції на транспортному ринку. Нестача фінансових ресурсів для забезпечення інноваційно-технологічного розвитку, низька інвестиційна привабливість, висока ступінь зносу основних фондів, низький рівень транспортно-логістичного обслуговування та підвищення тарифів на залізничні перевезення зумовили значне незадоволення споживачів послуг залізничного транспорту, і, відповідно, зниження попиту на користування ними. Саме тому, актуальним завданням є забезпечення управління економічним розвитком підприємств залізничного транспорту на основі

використання інноваційних підходів до управління.

Враховуючи, що керівництво підприємств залізничного транспорту потребують формування методичного базису для прийняття управлінських рішень, насамперед, у виборі стратегічних напрямків розвитку залізничної галузі, постає питання необхідності розробки теоретико-методологічних засад до управління сталим розвитком підприємств залізничного транспорту.

Під терміном "управлінський підхід" можна розуміти нову систему організації і управління, або нову управлінську технологію для забезпечення організаційно-методичного розвитку. У багатьох випадках нововведення в управлінні створюється завдяки реформуванню існуючих систем, технологій, процесів (перепроєктування, реінжиніринг).

Враховання можливих управлінських нововведень за всіма класифікаційними групами є не доцільним. Оскільки завдання полягає в тому, щоб показати різноманітність типів управлінських рішень, які впливають на характер виконання підприємствами залізничного транспорту своєї інноваційної функції.

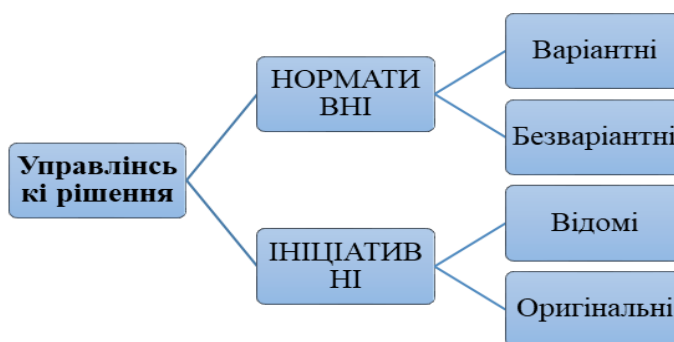

Рис. 1- Управлінські рішення [авторська розробка]

Для прийняття рішення щодо формування системи управлінських інновацій, необхідно приймати до уваги не тільки особливості організаційної структури підприємства та ієрархічної підпорядкованості персоналу, але й спроможності підприємств застосовувати на практиці управлінські інноваційні рішення з метою адаптації до складних ринкових умов функціонування.

Якість управлінського впливу на систему пов'язана з умінням визначити дієвий підхід до вирішення поточних та стратегічних

завдань, який дозволить отримати максимальний ефект та поставлених досягнутих управлінських цілей.

Координуючи, інтегруючи і спрямовуючи діяльність усієї системи управління підприємством залізничного транспорту на досягнення поставлених цілей, управлінський підхід є своєрідним механізмом саморегулювання на підприємстві, який забезпечує ефективний зворотній зв'язок у контурах управління. Очевидно, що важливими результатами застосування на практиці

управлінських рішень на підприємстві є скорочення часу реакції економічного механізму на зміни зовнішнього та внутрішнього середовища, а також зменшення управлінського ризику.

Список використаних джерел

1 Дикань В.Л. Забезпечення конкурентоспроможності підприємств: Підручник / Дикань В. Л., Боровик Ю.Т., Полякова О.М., Уткіна Ю.М.- Харків: УкрДАЗТ. 2012- 415 с.

2 Компанієць В.В. Система якості управління (менеджменту) на залізничному транспорті: концептуальні підходи та методика оцінки «людської складової» / В.В. Компанієць // Залізничний транспорт України. – 2009. - №3. – 42-47.

3 Дикань, В. Л. Стратегічне управління: навч. посіб./ Дикань В.Л., Зубенко В.О., Маковоз О.В., Токмакова І.В., Шраменко О.В.–К:«Центр учбової літератури, 2013 -272 с.

4 Майкл Хаммер. Реінжиниринг корпорації: Манифест революції в бізнесі / Майкл Хаммер, Джеймс Чампи. пер. с англ. Ю.Е. Корнилович — М.: Манн, Иванов и Фербер, 2006. — 287 с.

5 Попов В.М. Глобальный бизнес и информационные технологии. Современная практика и рекомендации / В. М. Попов, Р. А. Маршавин, С. И. Ляпунов. - М.: Финансы и статистика, 2001.—272 Экономика и управление № 1 - 2012г. Научные сообщения 121 с.

УДК 338.47:656.2

ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ АДАПТАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО КОМПЛЕКСУ ДО ДИНАМІКИ РИНКОВОГО СЕРЕДОВИЩА

Петухова Т.О., к.е.н., доцент (УкрДУЗТ)

В теперішній час більшість господарюючих суб'єктів ще слабо враховують ринкову кон'юнктуру, несвоєчасно перебудовують свою діяльність з урахуванням динаміки запитів покупців,

мають низьку ділову активність та інвестиційну привабливість. Проблематика діяльності господарюючих суб'єктів в ринковій економіці досліджувалась в роботах класиків економічної теорії А. Сміта, А. Маршалла, Дж.Кейнса, Й. Шумпетера, М.Кондратьєва та інших. Різним аспектам економічної діяльності підприємств в ринкових умовах присвячені наукові праці багатьох науковців: І. Ансоффа, І. Боумена, Е.Дж. Делана, Д.С. Ліндсея, Р. Рітермана, Р. Піндайка, С. Седерберга, Дж. Форрестера, П. Хейне, В. Хойера, А. Хоскінга, Г. Шмалензи, К. Еклунда, Л. Яккока та інших. Однак, багато питань механізму адаптації підприємств залізничного комплексу до нестабільної ринкової середовищі досліджені ще недостатньо. Ще не обґрунтовані критерії, основні показники та способи покращення адаптації до динамічних ринкових умов.

Перш за все, необхідно розкрити зміст економічного механізму адаптації господарюючого суб'єкта в ринковому середовищі, що включає суспільно нормальний рівень забезпечення ресурсами, фондо-, енерго- і праце- забезпеченості; наявність сприятливих макро-, мезо- і мікроекономічних умов господарювання (перш за все, встановлення обґрунтованих тарифів на послуги природних монополій, зменшення податкового навантаження, здешевлення кредитів, розвиток конкуренції); державну підтримку; правове забезпечення; захист прав інтелектуальної власності тощо. Для цього необхідно виділити і охарактеризувати основні умови і фактори формування економічного механізму адаптації господарюючого суб'єкта в ринковій економіці: його інвестиційний потенціал, економічну спроможність, фінансова стійкість і платоспроможність, рентабельність, частку ринку, освоєння проектної потужності, обсяг і співвідношення внутрішніх і зовнішніх джерел інвестицій, ефективність використання інвестицій, якість менеджменту і маркетингу.

Під адаптацією господарюючих суб'єктів до ринкового середовища слід розуміти процес пристосування їх параметрів до невизначених умов навколишнього середовища, що забезпечує підвищення ефективності їх функціонування протягом усього життєвого циклу.

Як стверджують багато дослідників,